AGENTSCHAP
UITBETALING
GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2021/034 van 10 september 2021

INLEIDENDE SAMENVATTING

Sociale toeslag en schooltoeslag – Feitelijke gezinsvorming – Strafonderzoek – Feitelijke scheiding – Bijstand door (huwelijks)partner wegens gezondheidsproblemen

De Geschillencommissie oordeelde op basis van de beschikbare elementen dat er wel degelijk sprake is van feitelijke gezinsvorming in de zin van de kinderbijslagregelgeving,
en waarbij het niet gaat over de intensiteit van de amoureuze relatie of de mate waarin de betrokkenen zichzelf beschouwen als een koppel; evenmin is vereist dat de samenwoning volledig of dagelijks is, noch is een volledige samenvoeging van financiën vereist.

OPGROEIEN REGIE

GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2021/034

10 september 2021

REPERTORIUMNR. GC/21/A0139

INZAKE : ……, wonende te ……..;

- Verzoekster –

TEGEN :

……., met maatschappelijke zetel te …….;

- Verwerende partij -

1. **Over het procedureverloop:**

Gelet op het verzoek dat door verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 8 juni 2021 bij de Geschillencommissie, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 19 mei 2021;

Gelet op de beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket d.d. 5 juli 2021;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 8 juli 2021 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 10 september 2021 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster de zitting van 10 september 2021 digitaal bijwoont;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet op de zitting van 10 september 2021 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster en de heer …… zijn gehuwd te ……. op …… 2011. Tot op heden zijn zij nog steeds gehuwd.

Zij waren samen gedomicilieerd op het adres te …… in de periode van 25 maart 2011 tot en met 17 november 2015.

Hun gemeenschappelijk kind …… is geboren op …… 2012.

De heer …… is sinds …….2015 gedomicilieerd te …….....bij zijn vader (en zijn gezin).

Verzoekster woont tot op heden nog steeds op het adres te ……..

Verzoekster ontving, naast het basisbedrag voor de kinderen …… en …….:

- een sociale toeslag;
- de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2019-2020;
- de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2020-2021;
- de COVID-19 toeslag;

Op 19 mei 2021 heeft verwerende partij een beslissing tot terugvordering aan verzoekster verstuurd waarbij de sociale toeslag voor de periode vanaf 1 april 2019 tot en met 30 april 2021, de selectieve participatietoeslagen voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 en de eenmalige COVID-19-toeslag werden teruggevorderd, wegens (vermeende) samenwoonst met de heer ……. Voor de toekenning van hogergenoemde toeslagen werd immers enkel rekening gehouden met het inkomen van verzoekster. Als er echter rekening wordt gehouden met de samenwoonst van mevrouw, zou er voor de berekening van hogergenoemde toeslagen rekening dienen te worden gehouden met het inkomen van verzoekster <u>en</u> het inkomen van de heer …….. De gezamenlijke inkomsten zouden echter te hoog zijn om recht te hebben op hogergenoemde toeslagen, reden waarom verwerende partij overgaat tot terugvordering voor een totaal bedrag van 4.082,63 euro. Er werd aanvankelijk voor 100% ingehouden op de lopende gezinsbijslag.

Op vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie heeft verwerende partij per e-mail d.d. 2 september 2021 gemeld dat er enkel inhoudingen aan 100% zijn gebeurd in de maanden mei en juni 2021. Nadien en tot op heden wordt er geen bedrag ingehouden op de lopende gezinsbijslag. Het openstaande saldo bedroeg op 2 september 2021 3.438,47 euro.

Verzoekster stelt evenwel geen gezin te vormen met de heer ……. Zij stelt dat de klacht door het parket geseponeerd werd en dat zij bijgevolg ten onrechte beschuldigd wordt van domiciliefraude. Om die reden tekent zij beroep aan tegen de beslissing tot terugvordering door verwerende partij bij de Geschillencommissie.

3. **Standpunt van verzoekster:**

De inhoud van het verzoekschrift dat verzoekster indiende, luidt als volgt:

Bij deze betwist en betreur ik ten zeerste dat ik deze brief heb ontvangen en vindt ik het zeer onrechtvaardig me te beschuldigen van frauduleuze handelingen , ik heb onmiddelijk contact opgenomen met de politie te voor informatie en om eventueel klacht neer te leggen en of er misschien een uitspraak of dergelijke van de rechter was en ik hiervan niet op de hoogte was ??? Ze hadden terug veel begrip voor mijn situatie en de Griffie te kon me beter helpen met verdere info , die konden mij vertellen dat de klacht van domiciliefraude was geseponeerd zoals ik ook al had vernomen en wij ook ten onrechte werden beschuldigd !! Maar er werd een mandataris aangesteld en die heeft bepaalde instanties aangeschreven , waarvan ! Ik kan hier een bladzijde vol typen om dit te verdedigen maar zou dit graag persoonlijk willen doen , want op grond waarvan zou ik financieel van dhr afhangen of hij van mij , hij had zijn kosten en rekeningen en betaald iets van bijdrage aan zijn vader en stiefmoeder omdat hij daar inwoont , en maandelijks ontvang ik tot op de dag van vandaag nog altijd € 125 allimentatie voor zijn zoontje. Ik had graag de de uitleg gekregen of de bewijsstukken van de zogezegde gezamelijke inkomsten ??? Ik hoop dat u begrijpt dat ik dit voor 100 procent wil verdedigen want dit is het ergste dat er is onrecht !

Met heb ik inmiddels ook al meerdere keren contact opgenomen , dit met de juridische dienst alsook met het groeipakket zelf en de ombudsdienst, want het was uitzoeken waar en tot wie , ik hier klacht voor kon neerleggen en beroep kon aantekenen tegen deze beslissing .

Dus bij deze richt ik me tot de geschillencommissie van Kind en gezin om hiervoor in beroep te gaan me uit te nodigen voor een gesprek , want ik kan 10 bladzijden vol typen om dit te motiveren maar doe dit liever persoonlijk ! En als dit via de arbeidsrechtbank moet gebeuren mag dit ook voor mij , gelieve echter wel rekening te houden met mijn ziekte daar ik niet alle dagen even mobiel ben en me soms moeilijk kan verplaatsen zou dit gesprek met de geschillencommissie dan eventueel kunnen doorgaan bij mij thuis of via google meet of dergelijke ?

Ter zitting blijkt uit de toelichting door verzoekster dat betrokkene vindt dat zij niet de stempel van fraudeur mag krijgen. De Geschillencommissie stelt daarbij vast dat zij ertoe gehouden is de beschikbare feitelijke elementen te beoordelen binnen de juridische kwalificatie van het begrip feitelijke gezinsvorming in de kinderbijslagregelgeving.

4. **Standpunt van de uitbetalingsactor:**

Per e-mail d.d. 29 juli 2021 deelde verwerende partij volgend standpunt mee:

"Naar aanleiding van uw schrijven van 12.07.2021, bezorgen wij u ons administratief dossier en geven wij u de feiten en ons standpunt weer.

Vanaf 01.01.2019 treedt …… in de rechten van ……. voor wat de Vlaamse dossiers betreft.

De feiten

…… kent met ingang vanaf 01.02.2016 gezinsbijslag toe aan Mevrouw …… (bijslagtrekkende in het dossier – °……..) uit hoofde van Mevrouw ……. (rechthebbende in het dossier) voor het kind ……. (°……) om reden dat Mevrouw …….. langdurig arbeidsongeschikt was/is en recht opende op de verhoogde gezinsbijslag voor langdurig zieken (art.50TER AKBW).
Het dossier voor ……. werd overgemaakt door ……. op basis van de toepassing van M.O.599.

Vanaf 01.03.2016 was …….. om dezelfde reden ook bevoegd voor de uitbetaling van de gezinsbijslag voor het kind ……. (°……).
……. kende tot en met 31.12.2018 gezinsbijslag toe voor beide kinderen aan artikel 50TER AKBW, omdat de inkomensvoorwaarden van Mevrouw …… aan de voorwaarden beantwoordden.

Met ingang vanaf 01.01.2019 werd het dossier gezinsbijslag van Mevrouw …… overgedragen van het Federale niveau naar het Vlaamse niveau en werd er voor Mevrouw …….. een bijslagtrekkendenkerndossier geopend in het Groeipakketdecreet.

Vanaf 01.01.2019 werden er aan Mevrouw ……. gezinsbijslagen, sociale toeslagen en leeftijdstoeslagen toegekend op basis van de overgangsmaatregelen zoals beschreven in het Groeipakketdecreet; boek 5, deel 2.

Zij ontving de Selectieve Participatietoeslag in de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 voor de kinderen …… en ……. op basis van het Groeipakketdecreet; boek 2, deel 2 en op basis van het Besluit Vlaamse Regering inzake Selectieve Participatietoeslagen.

Zij ontving de coronatoeslag voor de beide kinderen zoals bepaald in het decreet van 27.11.2020.

Al deze toeslagen bovenop de gewone gezinsbijslag werden aan Mevrouw ……. toegekend omdat …….. enkel rekening hield met het gezinsinkomen van Mevrouw …… zelf. …….. moet zich namelijk baseren op de officiële gezinssamenstelling zoals weergegeven in het rijksregister, tot het bewijs van tegendeel.

Mevrouw ……. werd door ……. als een alleenstaande ouder beschouwd, aangezien zij officieel alleen is gedomicilieerd met de kinderen. ***Zie bewijsstuk 1.***

Op 12.05.2021 ontving ……. via de Inspectie- en Begeleidingsdienst VUTG de melding dat er in het dossier van Mevrouw …… sprake is van fraude, samen met de processenverbaal. ***Zie bewijsstukken 2 en 3****.*
…… werd verzocht het dossier gezinsbijslag opnieuw te onderzoeken.

Op basis van deze documentatie en het advies van ons overheidsorgaan, is …… overgegaan tot het terugvorderen van:
- De toegekende sociale toeslagen over de periode van 01.04.2019 tot en met 30.04.2021.
- De toegekende Selectieve Participatietoeslagen tijdens schooljaren 2019-2020 en 2020-2021.
- De toegekende coronatoeslag.

…….. acht de samenwoonst van Mevrouw ……met Dhr. …… (° ……..), zonder dat deze laatst vernoemde officieel gedomicilieerd is bij Mevrouw ……, voldoende bewezen op basis van de vaststellingen die worden vermeld in de door …… ontvangen documentatie. ***Zie bewijsstuk 3.***

Mevrouw …….. is sinds ……..2010 gedomicilieerd op ……..
Dhr. ……. is officieel bij Mevrouw ……..ingetrokken op 25.03.2011. Betrokkenen zijn gehuwd op ……..2011 en feitelijk gescheiden op ……..2015.
Mevrouw ……. is ook na de feitelijke scheiding blijven wonen op de ……., samen met haar twee kinderen……..
Dhr. …….. staat sinds de feitelijke scheiding op ……..2015, officieel gedomicilieerd op …… te ……. Hij woont er volgens de gegevens in het rijksregister samen met onder andere zijn vader. ***Zie bewijsstukken 1, 4, 5 en 6.***

*In de documentatie (****zie bewijsstuk 3****) zitten allerlei processen-verbaal en bewijsstukken. Deze stukken zijn het resultaat van een onderzoek dat werd opgestart naar aanleiding van een aanvraag hiertoe, die door het RIZIV werd ingediend op 26.11.2018. Deze dienst had een klacht ontvangen met elementen die melding maakten van het feit dat Mevrouw ……. zou samenwonen met Dhr. ……..*

Enkele opvallende elementen die de samenwoonst van Mevrouw …….en Dhr. …… bevestigen:

- Er hangt aan de garagepoort van Mevrouw …… een briefje met daarop onder meer de kentekenplaat van de firmawagen waarvan Dhr. ……. de regelmatige bestuurder is.
- Dhr. …….. heeft '……..' als woonplaats genoteerd op zijn facebookprofiel.
- Betrokkene verklaren dat zij sinds het voorjaar van 2019 opnieuw een relatie hebben.
- In de periode van 18/03/2019 tot en met 16/06/2019 detecteren de verkeerscamera's die opgesteld zijn op verschillende invalswegen om ……, het voertuig van Dhr. ……. meestal drie tot vier dagen per week wanneer dit ……binnenkomt en/of verlaat.
Betreffende het verbruik van nutsvoorzieningen.
Elke gedomicilieerde verbruikt gemiddeld ongeveer 48m3 water per jaar.
Het waterverbruik op het adres van Mevrouw ……. is hoger dan wat men zou verwachten voor drie gedomicilieerden, waarvan twee kinderen.
Dit zou volgens betrokkenen te wijten zijn aan het vullen van een zwembad en het frequenter nemen van een bad in de wintermaanden.
Ondanks het feit dat over het waterverbruik geen duidelijke conclusie kan worden genomen, valt het op dat het waterverbruik op het officiële adres van Dhr. ……. beduidend lager is dan wat men zou verwachten voor een gezin van vier personen.

Op 24.07.2019 wordt er 's morgens een huiszoeking gehouden op het adres van Mevrouw …….. Volgende vaststellingen werden gedaan:
- Het voertuig van Dhr. …… staat voor de woning geparkeerd.
- Dhr. …… is ook aanwezig en heeft bij Mevrouw …… in hetzelfde bed geslapen.

- Er hangt en ligt kledij voor een man in de kasten in de slaapkamer. Dhr. …….. bevestigt dat dit zijn kledij is.
- In de badkamer worden producten voor mannen en vrouwen aangetroffen; verschillende tandenborstels, materiaal voor mannen om zich te scheren. Ook hier wordt er opnieuw mannenkledij aangetroffen.
- Er liggen meerdere paar schoenen van Dhr. …….. in de schoenkast.
- Er hangen meerdere jassen van Dhr. …….. aan de kapstok.
- Verschillende spullen die toebehoren aan Dhr. ……. worden bewaard op de eerste verdieping van het huis.
- Betrokkenen verklaren dat zij er nog niet uit zijn of zij in de toekomst terug gaan samenwonen.

Op 07.08.2019 volgt een verhoor van Mevrouw …….. en Dhr. ……..
Mevrouw …….. verklaart het volgende:
- Zij is reumapatiënt.
- Zij heeft de hulp van Dhr. …… meer nodig in de winter dan in de zomer.
- Zij deelt mee dat Dhr. …… drie tot vier keer per week bij haar verblijft om haar te helpen.
- Dhr. …….. is sinds april 2019 zeker niet meer altijd thuis geweest bij zijn vader, omdat hij (Dhr. ……) vanaf dan arbeidsongeschikt was door rugproblemen.
Mevrouw …….. bevestigt verderop in het verhoor nogmaals dat Dhr. …… sinds april 2019 meer aanwezig is bij haar dan in de woning waar hij officieel is ingeschreven.
- Dhr. …….. betaalt maandelijks 125 EUR onderhoudsgeld voor …….. In de vakanties verblijft ……. voor langere periodes bij Dhr. …… in ……..
- Mevrouw ……. deelt mee dat hun relatie eindigde in ……. 2016 (dit moet vermoedelijk 2015 zijn gezien de officiële adreswijziging in het rijksregister).
Dat zij en Dhr. ……. geen enkele vorm van relatie hadden in 2016 en 2017 en elkaar enkel zagen inzake de kinderen.
Ze terug naar elkaar zijn toegegroeid en vanaf oktober 2018 gaat de relatie steeds beter.
In maart 2019 hebben zij de kinderen officieel ingelicht over hun nieuwe relatie, maar Dhr. …….. woont nog niet voortdurend bij Mevrouw ……..
- De financiën worden apart geregeld, er is geen gemeenschappelijke rekening.
- Dhr. …….. haalt de kinderen soms af van school.
- Dhr. …… brengt …… naar zijn buitenschoolse activiteiten, waaronder het voetbal.
Som brengt hij …….. naar de chiro.
- Mevrouw …….. reed voor juni 2019 sporadisch met de firmawagen van Dhr. …….. Sinds juni 2019 doet ze dit frequenter aangezien ze zelf geen auto meer heeft.

Dhr. …….. legt volgende verklaringen af:
- Hij laat optekenen dat hij mee instaat voor de opvoeding van …… en ……, ook al is zij niet zijn dochter.
- Dhr. …….. bevestigt dat hij opnieuw een relatie heeft met Mevrouw ……., maar het niet de bedoeling is om continu bij elkaar te zijn.
- Dhr. …… zegt dat hij vaak bij Mevrouw …….is omwille van haar gezondheidsproblemen.
- Dhr. …… bevestigt dat er in het verleden één gemeenschappelijke rekening was. Deze is stopgezet vanaf de feitelijke scheiding.
- Hij deelt meer dat hij zeker vier dagen per week bij Mevrouw …… verblijft en er twee tot drie keer per week slaapt.
- Dhr. ……. bevestigt dat hij de kinderen meestal van school afhaalt, hij …….. naar de voetbal brengt en ……. af en toe naar de chiro.
- De kledij van Dhr. …….. wordt door Mevrouw …….. gewassen en gestreken.

In een eerder opgemaakt proces-verbaal deelt Dhr. …….. mee dat hij zou officieel zou scheiden van Mevrouw …….. eens de schuldbemiddeling is afgelopen. Dit zou normaal eind 2019 moeten zijn.
…….. wil de aandacht vestigen dat betrokkenen, op vandaag, nog steeds wettelijk gehuwd zijn. ***Zie bewijsstuk 7****.*

…… is van mening over voldoende bewijslast te beschikken om aan te nemen dat Mevrouw …….. samen woont en een feitelijk gezin vormt met Dhr. ……., zonder dat deze laatste officieel op het adres van Mevrouw ……. is gedomicilieerd, vanaf 01.04.2019.

…….. vorderde over de periode van 01.04.2019 tot en met 30.04.2021 de toegekende sociale toeslagen terug, omdat het gezamenlijke inkomen van betrokkenen niet aan de voorwaarden beantwoordde. Deze liggen in de categorie 'midden'. ***Zie bewijsstuk 8.***

Omdat er geen recht was op de sociale toeslag over november 2020, opende Mevrouw …….dus ook geen recht op de coronatoeslag zoals bepaald in het decreet van 27.11.2020. Ook deze toeslag werd teruggevraagd.

Om reden dat het gezamenlijk inkomen niet voldoet aan de voorwaarden, werd ook de Selectieve Participatietoeslagen teruggevorderd. ***Zie bewijsstukken 9 en 10.***

*In totaal vorderde …….. **4.082,63 EUR** terug.*

Mevrouw werd hiervan per aangetekend schrijven op de hoogte gebracht op 19.05.2021. ***Zie bewijsstuk 11.***

Tegen deze beslissing tekende Mevrouw …….. beroep aan.

De ontvankelijkheid
Het verzoekschrift is ontvankelijk. De betwiste periode valt onder de wetgeving van het Groeipakketdecreet. Hiervoor is de Geschillencommissie bevoegd.

De gegrondheid
Wij beschouwen het verzoekschrift als ongegrond.

1 Voorafgaandelijk
De discussie gaat ten gronde over de vraag of eiseres al dan niet als een alleenstaande ouder moet worden beschouwd vanaf 01.04.2019 en dit met het oog op de sociale toeslagen en Selectieve Participatietoeslagen zoals beschreven in het Groeipakketdecreet voor haar kinderen ……..en ……..

Het antwoord op deze vraag moet …….. in staat stellen om na ta gaan van welke actoren de fiscale gegevens in rekening moeten worden gebracht, ten einde het recht op de sociale toeslagen, de coronatoeslag en de Selectieve Participatietoeslagen vast te stellen.

……. wenst voorafgaandelijk de aandacht te vestigen op enkele begrippen zoals ze worden gedefinieerd in het Groeipakketdecreet of de Besluiten van de Vlaamse regering.

In artikel 1, 2° van het Besluit Vlaamse Regering inzake Sociale toeslagen en in artikel 3, §2 van het Besluit Vlaamse Regering inzake Participatietoeslagen, wordt 'Feitelijk gezin' als volgt omschreven: "een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen het zij financieel het zij op een andere ondersteunende manier".
'Feitelijke verblijfplaats' wordt in artikel 3, §1, 47° van het Groeipakketdecreet omschreven als "de feitelijke plaats waar de persoon gewoonlijk verblijft".

2 <u>Feitelijke toestand</u>
Eiseres stelt alleenstaande te zijn.
*Uit het rijksregister blijkt dat zij inderdaad sinds 17.11.2015 officieel niet meer samenwoont met Dhr. …….. **Zie bewijsstuk 1**.*

…… ontving echter voldoende documentatie waaruit blijkt dat Mevrouw ……en Dhr. …….. een feitelijk gezin vormen, zonder dat Dhr. …….. officieel is gedomicilieerd op het adres van Mevrouw ……..
Wij verwijzen hiervoor naar onze uiteenzetting onder 'de feiten' en bewijsstuk 3.

Vermits eiseres geen nieuwe gegevens heeft aangebracht waaruit blijkt dat zij alleenstaande is, beroept ……. zich op de stukkenbundel bestaande uit onder andere diverse processen-verbaal in bewijsstuk 3, om eiseres níet als alleenstaande te beschouwen.
*Voor wat het fraude aspect betreft verwijzen wij u naar de e-mail van de cel fraude van de Inspectie- en Begeleidingsdienst. **Zie bewijsstuk 2.***

3 <u>Het recht op de sociale toeslag en de coronatoeslag zoals bepaald in het Groeipakketdecreet en het Decreet van 27.11.2020 op basis van de feitelijke gezinstoestand.</u>
Het dossier gezinsbijslag van Mevrouw …….. voor haar rechtgevende kinderen …… en ……., werd met ingang vanaf 01.01.2019 overgeheveld van het Federaal niveau naar het Vlaams niveau.
In het Groeipakketdecreet is dit een bijslagtrekkendenkerndossier waarbij - voor wat betreft het recht op sociale toeslagen - artikel 18 en artikel 222 van het Groeipakketdecreet van toepassing zijn, alsook het Besluit Vlaamse Regering inzake de Sociale Toeslagen.

Voor de inhoud ervan, verwijzen wij naar het Groeipakketdecreet en het Besluit Vlaamse Regering.

Het recht op een maandelijkse sociale toeslag bovenop de gewone gezinsbijslag, hangt vanaf 01.01.2019 af van de inkomsten van het gezin en niet langer van de socio-professionele situatie van betrokkenen.

Artikel 2, §1 van het BVR Sociale toeslagen zegt voor recht dat er voor de berekening van dit gezinsinkomen rekening moet worden gehouden met het inkomen van één begunstigde als deze alleen woont met de kinderen of met het inkomen van de begunstigde en de persoon met wie hij/zij een feitelijk gezin vormt. Men noemt dit de inkomstenkern.

Artikel 3 van het decreet van 27.11.2020 bepaalt dat wie in de maand november 2020 recht opende op het bedrag van de toeslag, vermeld in artikel 18 of artikel 222 van het Groeipakketdecreet, ook recht opende op een eenmalige coronatoeslag ten bedrage van 35 EUR.

Als de Geschillencommissie van oordeel is dat eiseres als alleenstaande dient te worden beschouwd, dan moet er enkel rekening worden gehouden met haar eigen gezinsinkomen.

In dat geval voldoet Mevrouw …….. aan de financiële voorwaarwaarden en opent zij recht op de maandelijkse sociale toeslagen en de eenmalige coronatoeslag.

*Als eiseres als samenwonend moet worden beschouwd met Dhr. ……., dan dient er rekening te worden gehouden met het gezamenlijke gezinsinkomen van Mevrouw …….. en Dhr. ……. In dat geval voldoen betrokkenen niet aan de vooropgestelde financiële voorwaarden (**zie bewijsstuk 8**) en dient Mevrouw ……. de sociale toeslagen en de eenmalige coronatoeslag terug te betalen.*

4 <u>Het recht op de Selectieve Participatietoeslag op basis van de feitelijke gezinstoestand.</u>
Wanneer de Selectieve Participatietoeslag slechts aan één persoon wordt uitbetaald, dan bepaalt artikel 3, §2 van het Besluit Vlaamse Regering inzake Selectieve Participatietoeslagen dat er voor de berekening van de inkomsten van het gezin rekening moet worden gehouden met de inkomsten van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als de leerling én de persoon met wie deze persoon een feitelijk gezin vormt.

Als de Geschillencommissie van oordeel is dat eiseres als alleenstaande dient te worden beschouwd, dan moet er enkel rekening worden gehouden met haar eigen gezinsinkomen.
In dat geval voldoet Mevrouw …… aan de financiële voorwaarwaarden en opent zij recht op de Selectieve Participatietoeslagen voor schooljaren 2019-2020 en 2020-2021.

*Als eiseres als samenwonend moet worden beschouwd met Dhr. ……, dan dient er rekening te worden gehouden met het gezamenlijke gezinsinkomen van Mevrouw ……. en Dhr. …….. In dat geval voldoen betrokkenen niet aan de vooropgestelde financiële voorwaarden (**zie bewijstukken 9 en 10**) en dient Mevrouw …….. de teruggevorderde Selectieve Participatietoeslagen voor schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 terug te betalen.*

Conclusie
*…… acht het feit dat Dhr. …… een feitelijk gezin vormt met Mevrouw …… en er zijn feitelijke verblijfplaats heeft, voldoende bewezen op basis van de ontvangen documentatie (**zie bewijsstuk 3**).*

Betrokkenen slagen er daarenboven niet in om andere bewijsstukken voor te leggen waaruit blijkt dat zij geen feitelijk gezin vormen of dat Dhr. …… er niet zijn feitelijke verblijfplaats heeft.

…… vraagt daarom aan de leden van de Geschillencommissie om de reeds opgemaakte terugvordering van de sociale toeslag, de eenmalige coronatoeslag en de Selectieve Participatietoeslagen over de periode van 01.04.2019 tot en met 30.04.2021 ten bedrage van 4.082,63 EUR, te bevestigen.

Het administratief dossier
Wij bezorgen u volgende relevante stukken uit ons administratief dossier:
1. Bewijsstuk 1: Historiek gezinssamenstelling …….
2. Bewijsstuk 2: E-mail VUTG.
3. Bewijsstuk 3: Documentatiestukken met o.a. processen-verbaal.
4. Bewijsstuk 4: Adres ……..
5. Bewijsstuk 5: Historiek adres ……..
6. Bewijsstuk 6: Historiek gezinssamenstelling ……..
7. Bewijsstuk 7: Burgerlijke staat.
8. Bewijsstuk 8: Resultaat inkomensonderzoek sociale toeslag.

9. Bewijsstuk 9: SePar 2019-2020.
10. Bewijsstuk 10: SePar 2020-2021.
11. Bewijsstuk 11: Debetbrief."

Per e-mail d.d. 02 september 2021 gaf verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie nog volgende informatie:

"Op heden gebeuren er geen inhoudingen op de lopende gezinsbijslag ten einde de schuld aan te zuiveren.
Enkel de gezinsbijslag over mei en juni 2021 werd gebruikt ter aanzuivering van de openstaande schuld.

In toelichtingsnota 19 d.d. 18.5.2021 staat onder item 3.5 geschreven dat een klacht bij de Geschillencommissie de inhoudingen niet opschort.
Omdat 'klacht' niet duidelijk genoeg maakte of dit ook de beroepsprocedures bij de Geschillencommissie omvatte, werd meer toelichting gevraagd door onze juridische dienst tijdens één van de overlegmomenten met het VUTG.
Op het ogenblik dat Mevrouw ……. beroep aantekende bij de Geschillencommissie, was er nog geen duidelijkheid over onze vraag.
Om die reden koos ……. ervoor de inhoudingen alsnog op te schorten tot er een definitieve uitspraak is.

Op heden bedraagt het nog openstaande saldo 3.438,47 EUR."

5. Beoordeling in rechte:

In casu heeft het geschil betrekking op de vraag of verzoekster al dan niet een feitelijk gezin vormde en/of vormt met de heer …… in de periode vanaf april 2019 en aldus al dan niet recht had op een sociale toeslag, de selectieve participatietoeslag in het schooljaar 2019-2020 en 2020-2021 en de eenmalige COVID-19-toeslag.

5.1 Wat de sociale toeslag betreft:

Het Groeipakket voorziet in een ruime regeling van sociale toeslagen voor alle gezinnen met beperkte inkomsten, ongeacht hun socio-professioneel statuut.

Aangezien de kinderen …….. en …… geboren zijn vóór 1 januari 2019, dient er rekening te worden gehouden met de overgangsbepalingen in het Groeipakketdecreet betreffende het recht op een sociale toeslag vanaf 1 januari 2019.

Artikel 222 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

"§1. Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden van artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.
Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 3° op voorwaarde dat er in het gezin van zijn bijslagtrekkende of begunstigden een derde of volgend rechtgevend kind bij komt vanaf 1 januari 2019, dat recht geeft op de gezinsbijslagen, vermeld in boek 2, deel 1, titel 3 tot en

met 5.
Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste en tweede lid, stemt overeen met het bedrag van de toeslag voor langdurig werklozen, vermeld in artikel 42bis van de Algemene Kinderbijslagwet, en bedraagt:
1° 46,88 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 92,09 euro;
2° 29,06 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 170,39 euro;
3° 5,10 euro voor het rechtgevende kind dat recht geeft op kinderbijslag van 254,40 euro;
(…)
§3. Het bedrag van de toeslag, vermeld in paragraaf 1, derde lid, 3° wordt verhoogd tot 23,43 euro voor de betrokken kinderen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, als de bijslagtrekkende of begunstigde van de kinderbijslag voor die rechtgevende kinderen in aanmerking komt voor de toeslag voor eenoudergezinnen, vermeld in artikel 41 van de Algemene Kinderbijslagwet.
(…)"

Artikel 210, §1 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

"*Een rechtgevend kind dat geboren is voor 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, blijft recht geven op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering als aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, is voldaan.*
(…)"

Uit de voormelde bepaling van artikel 222, §1, eerste lid Groeipakketdecreet, blijkt dat voor kinderen geboren voor 1 januari 2019, er in het Groeipakket vanaf 1 januari 2019 aanspraak kan gemaakt worden op een sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden bepaald in artikel 18, 1° en 2° Groeipakketdecreet.

Artikel 18 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

"*Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden bepaalde grenzen niet overschrijden.*
Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:
1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met 2 rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro ontvangen;
2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan 2 rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;
3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.
(…)."

Op basis van het voormelde artikel 18 Groeipakketdecreet is het recht op de sociale toeslag afhankelijk van de inkomsten van het gezin.

In de Memorie van Toelichting wordt het volgende vermeld bij artikel 18:

"*Voor kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen wordt een sociale toeslag voorzien. De inkomensgrens van deze toeslag is gezinsgemoduleerd en houdt rekening met de gezinsinkomsten.*

(…)

Het systeem van gezinsgemoduleerde inkomensselectiviteit heeft dus een dubbele finaliteit:

** Enerzijds dient het systeem om gezinnen met een beperkt inkomen via toeslagbedragen extra te compenseren voor de kosten eigen aan de opvoeding van hun kind;*

** Anderzijds worden via de gezinsmodulering ook de grote gezinnen, mede afhankelijk van hun inkomen, meer verregaand gecompenseerd. Daarbij houden we rekening met mogelijke werkloosheids- en verdienvallen, door te werken met meerdere inkomensgrenzen."*

In de conceptnota "Voor elk kind en elk gezin een groeipakket op maat"[1] wordt het volgende vermeld:

"*We verlaten het socio-professioneel karakter van de kinderbijslag en realiseren een vereenvoudigd systeem met gelijke basisbedragen en een sociale toeslag voor kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. De inkomensgrens van deze toeslag is gezinsgemoduleerd en houdt dus rekening met de gezinsgrootte. Het recht van het kind vormt het uitgangspunt.*"

Bij Besluit van de Vlaamse Regering is bepaald wat moet worden verstaan onder het begrip gezin voor het toetsen van de inkomsten (cf. artikelen 1, 2°, 2 en 3 van het Besluit van 21 september 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag – hierna BVR Sociale Toeslagen genoemd).

Aldus wordt een **feitelijk gezin** gedefinieerd als: "*een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier*" (art. 1, 2° BVR Sociale toeslagen).

Het samenwonen blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister (art. 3, §1 BVR Sociale Toeslagen).

Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door hetzij:
1° een controle door de gezinsinspecteur;
2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;
4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont (art. 3, §3 BVR Sociale Toeslagen).

Artikel 3, §4 BVR Sociale Toeslagen bepaalt[2]:

---

[1] Conceptnota "Voor elk kind en elk gezin een groeipakket op maat" van de Vlaamse Regering, mei 2016.
[2] Uit de Bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering betreffende het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag blijkt: "*Het gaat hier om situaties waarbij uit het Rijksregister of officiële documenten blijkt dat betrokkenen samenwonen op hetzelfde adres maar dat zij beweren toch geen feitelijk gezin te vormen.*"

"De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:
1° een huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;
2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;
3° een attest van detentie;
4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, §2, 1°;
5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;
8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
9° het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;
10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.
In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.
Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse."

Om het gezinsinkomen van verzoekster te bepalen, dient er derhalve eerst te worden bepaald met welke inkomsten van welke personen rekening dient te worden gehouden.

Voor de berekening van de inkomsten van het gezin wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen. Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigden voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen (art. 2, §1 BVR Sociale Toeslagen).

Het aldus bekomen gezinsinkomen moet vervolgens getoetst worden aan de toepasselijke inkomensgrenzen om zo te bepalen of er recht is op een sociale toeslag.

I.c. heeft de discussie betrekking op de vraag of verzoekster al dan niet een feitelijk gezin vormt met de heer …… en of er aldus voor de berekening van het recht op de sociale toeslag rekening gehouden dient te worden met het inkomen van verzoekster of met het inkomen van zowel verzoekster als van de heer …….

Aangezien er i.c. geen samenwoning blijkt uit het Rijksregister, zal dienen nagegaan te worden of de vorming van een feitelijk gezin bewezen kan worden.

5.2 Wat de selectieve participatietoeslag betreft:

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

"Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoeslagen leerling."

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt voor de toekenning van de selectieve participatietoeslagen voor het schooljaar 2019-2020:

"*Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie. (…)."*

Vanaf het schooljaar 2020-2021, bepaalt artikel 25 Groeipakketdecreet voor de toekenning van de selectieve participatietoeslagen:

"*Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie. (…)."*

Toelichtingsnota 13 van 3 december 2019 met betrekking tot de vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) voor het schooljaar 2019-2020, die grosso modo hernomen werd in Toelichtingsnota 13 van 29 januari 2021 met betrekking tot de vaststelling en betaling van de selectieve participatietoeslag (schooltoeslag) vanaf het schooljaar 2020-2021 geeft daarbij volgende administratieve toelichting inzake de financiële voorwaarden:

"Om te bepalen of de rechthebbende leerling in aanmerking komt voor een schooltoeslag wordt uitgegaan van het gezin (de leefeenheid) waartoe de leerling behoort. Dit gezin wordt vastgesteld op basis van het domicilieadres van de leerling (…)."

"Het is telkens de situatie op basis van het domicilie van de rechthebbende leerling op 31 december 2019 die bepalend is voor de definitieve vaststelling van het recht op schooltoeslag voor het schooljaar 2019/2020."

"Het is telkens de situatie op basis van het domicilie van de rechthebbende leerling op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie, die bepalend is voor de definitieve vaststelling van het recht op schooltoeslag."

Art. 37 van het Groeipakketdecreet luidt als volgt:

"Om te bepalen of een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, in aanmerking komt voor de selectieve participatietoeslag leerling, wordt uitgegaan van de inkomsten van het gezin waartoe de leerling behoort.

(…)"

Artikel 38 Groeipakketdecreet bepaalt:

"*§1. Er wordt rekening gehouden met de volgende categorieën van gezinnen:*
1° een gezin waarin de rechthebbende leerling zijn woonplaats heeft bij één ouder of bij beide ouders samen;
2° een gezin waarin de rechthebbende leerling ingevolge een gerechtelijke uitspraak of een tussenkomst van een publiekrechtelijke overheid of instelling zijn woonplaats heeft bij een andere natuurlijke persoon dan de ouders, of een gezin waarin de rechthebbende leerling op 31 december van het schooljaar in kwestie zijn woonplaats heeft bij een andere natuurlijke persoon dan één ouder of beide ouders;
3° gehuwde leerlingen;
4° zelfstandige leerlingen;
5° alleenstaande leerlingen.
(…)"

I.c. heeft de discussie enkel betrekking op de vraag of verzoekster alleen woont, dan wel of zij een feitelijk gezin vormt met de heer …… en of er aldus voor de berekening van het recht op de selectieve participatietoeslag rekening gehouden dient te worden met het inkomen van verzoekster of met het inkomen van zowel verzoekster als van de heer ……..

Art. 3 van het BVR Selectieve Participatietoeslagen bepaalt immers hoe de inkomsten van het gezin berekend dienen te worden:

"§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoeslagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder feitelijk gezin: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunde manier. (…)"

Art. 3, § 2, 8ste lid stelt verder hoe de vorming van een feitelijk gezin bewezen kan worden als het samenwonen niet blijkt uit het Rijksregister, namelijk door:
"1° een controle door de gezinsinspecteur;
2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;
4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont."

Artikel 3, §2, 9de lid bepaalt:

"De vorming van een feitelijk gezin, vermeld in het achtste lid, kan weerlegd worden door:
1° een huurovereenkomst tussen de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de persoon met wie hij samenwoont;
2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoning;
3° een attest van detentie;
4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een van de personen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid, 1°, is;
5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;
6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;
7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, met dezelfde woonplaats;
8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de niet-verwante persoon in zijn gezin;
9° het feit dat de niet-verwante persoon zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin komt van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald;
10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;
11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie, afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;
12° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
13° een controle door de gezinsinspecteur.

In het negende lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant tot en met de derde graad is.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het negende lid, 6°, 7° en 8°, altijd met een controle ter plaatse."

Aangezien er i.c. geen samenwoning blijkt uit het Rijksregister, zal dienen nagegaan te worden of de vorming van een feitelijk gezin bewezen kan worden.

5.3 Wat de eenmalige COVID-19-toeslag betreft:

De toekenningsvoorwaarden van de eenmalige COVID-19-toeslag zijn bepaald in het Decreet van 27 november 2020 tot toekenning van een eenmalige toeslag van 35 euro in het kader van het gezinsbeleid naar aanleiding van de coronacrisis (*BS* 02.12.2020).

De algemene toelichting bij het voorstel van het decreet van 27 november 2020 kadert dit als volgt:

"(..) Dit voorstel van decreet voorziet in een maatregel waarbij een bedrag van 12 miljoen euro wordt ingezet voor hetzelfde doel als de COVID-19-toeslag, namelijk een financiële ondersteuning van kwetsbare gezinnen met kinderen.

Op 18 november 2020 werd in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd over aanbevelingen voor het Vlaamse coronabeleid in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Aanbeveling 95° luidt als volgt: "werk op basis van de evaluatie van de COVID-19-toeslag een specifieke en tijdelijke financiële ondersteuning uit voor gezinnen met kinderen die over een laag inkomen beschikken".

Concreet omvat dit voorstel van decreet een eenmalige toeslag die zal worden toegekend aan gezinnen met rechtgevende kinderen waarvan het inkomen de grens van 31.605,89 euro per jaar niet overschrijdt. In november 2020 komen naar schatting 341.202 kinderen in aanmerking voor een dergelijke toeslag.

Voor de toeslag in kwestie wordt een budget uitgetrokken van 12 miljoen euro, zodat eenmalig een bedrag van afgerond 35 euro per kind kan worden toegekend."

Artikel 3 van het decreet van 27 november 2020 bepaalt het volgende:

"In het kader van de COVID-19-crisis heeft het kind aan wie in november 2020 het bedrag van de toeslag, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°, of artikel 222, §1, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt toegekend, recht op een eenmalige toeslag van 35 euro onder de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018.
De eenmalige toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt definitief aan de begunstigden toegekend.
(…)"

In de toelichting bij voorgenoemd artikel wordt verduidelijkt wat bedoeld wordt met de 'definitieve *toekenning':*

"De definitieve toekenning, vermeld in het tweede lid, overschrijft een van de toepassingsvoorwaarden van artikel 18 van het decreet van 27 april 2018. Artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag bepaalt dat er a posteriori, namelijk twee jaar na de toekenning, een controle op de gezinsinkomsten wordt uitgevoerd. De eenmalige toeslag, vermeld in dit voorstel van decreet, wordt definitief toegekend zonder controle a-posteriori."

De uitbetaling gebeurt op dezelfde manier als de betaling van de gezinsbijslagen (art. 4) en wordt uitbetaald in december 2020 of uiterlijk in de maand na de vaststelling van het recht op de eenmalige toeslag (art. 5).

Bijgevolg hangt de beoordeling of er recht is op de eenmalige COVID-19-toeslag samen met de vraag of er aan de inkomensvoorwaarden voldaan is voor de sociale toeslag in de maand november 2020.

5.4 Wat de feitelijke gezinsvorming van verzoekster betreft:

Zowel voor de sociale toeslag als voor de selectieve participatietoeslagen blijkt het samenwonen uit een gemeenschappelijke domicilie.

I.c. is er geen gemeenschappelijke domicilie: verzoekster is samen met haar kinderen …….. en ….. ingeschreven op het adres te …….. De heer …… is ingeschreven op het adres van zijn vader (en gezin) op het adres te ……..

Er dient bijgevolg te worden nagegaan of de vorming van een feitelijk gezin kan worden bewezen met één van de volgende elementen:

1° een controle door de gezinsinspecteur;
2° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;
3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;
4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve

participatietoeslag wordt uitbetaald, of van de persoon met wie de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont.

Verwerende partij ontving via de Inspectie- en Begeleidingsdienst van het VUTG de melding dat er sprake zou zijn van fraude in het dossier van verzoekster, samen met het strafdossier van het arbeidsauditoraat …….

Verwerende partij verwijst expliciet naar de volgende elementen die de samenwoonst van verzoekster en de heer …….. zouden bevestigen:

"- Er hangt aan de garagepoort van Mevrouw …….. een briefje met daarop onder meer de kentekenplaat van de firmawagen waarvan Dhr. …… de regelmatige bestuurder is.

- Dhr. ……. heeft '……' als woonplaats genoteerd op zijn facebookprofiel.

- Betrokkene verklaren dat zij sinds het voorjaar van 2019 opnieuw een relatie hebben.

- In de periode van 18/03/2019 tot en met 16/06/2019 detecteren de verkeerscamera's die opgesteld zijn op verschillende invalswegen om ……., het voertuig van Dhr. …… meestal drie tot vier dagen per week wanneer dit …….binnenkomt en/of verlaat.

Betreffende het verbruik van nutsvoorzieningen.

Elke gedomicilieerde verbruikt gemiddeld ongeveer 48m3 water per jaar.

Het waterverbruik op het adres van Mevrouw …… is hoger dan wat men zou verwachten voor drie gedomicilieerden, waarvan twee kinderen.

Dit zou volgens betrokkenen te wijten zijn aan het vullen van een zwembad en het frequenter nemen van een bad in de wintermaanden.

Ondanks het feit dat over het waterverbruik geen duidelijke conclusie kan worden genomen, valt het op dat het waterverbruik op het officiële adres van Dhr. ……. beduidend lager is dan wat men zou verwachten voor een gezin van vier personen."

Verder verwijst de uitbetalingsactor naar de vaststellingen die gedaan werden bij de huiszoeking op het adres van verzoekster:

"- Het voertuig van Dhr. …… staat voor de woning geparkeerd.

- Dhr. …….. is ook aanwezig en heeft bij Mevrouw ……. in hetzelfde bed geslapen.

- Er hangt en ligt kledij voor een man in de kasten in de slaapkamer. Dhr. ……. bevestigt dat dit zijn kledij is.

- In de badkamer worden producten voor mannen en vrouwen aangetroffen; verschillende tandenborstels, materiaal voor mannen om zich te scheren. Ook hier wordt er opnieuw mannenkledij aangetroffen.

- Er liggen meerdere paar schoenen van Dhr. ……. in de schoenkast.

- Er hangen meerdere jassen van Dhr. …….. aan de kapstok.

- Verschillende spullen die toebehoren aan Dhr. …… worden bewaard op de eerste verdieping van het huis.

- Betrokkenen verklaren dat zij er nog niet uit zijn of zij in de toekomst terug gaan samenwonen."

Verder verwijst de verwerende partij ook naar de volgende elementen in de verhoren van betrokkenen:

Mevrouw ……. verklaart het volgende:

- Zij is reumapatiënt.

- Zij heeft de hulp van Dhr. …… meer nodig in de winter dan in de zomer.

- Zij deelt mee dat Dhr. …….. drie tot vier keer per week bij haar verblijft om haar te helpen.

- Dhr. ……. is sinds april 2019 zeker niet meer altijd thuis geweest bij zijn vader, omdat hij (Dhr. …….) vanaf dan arbeidsongeschikt was door rugproblemen.

Mevrouw …….. bevestigt verderop in het verhoor nogmaals dat Dhr. ……. sinds april 2019 meer aanwezig is bij haar dan in de woning waar hij officieel is ingeschreven.

- Dhr. …… betaalt maandelijks 125 EUR onderhoudsgeld voor …….. In de vakanties verblijft ……. voor langere periodes bij Dhr. ……. in ……..

- Mevrouw ……. deelt mee dat hun relatie eindigde in november 2016 (dit moet vermoedelijk 2015 zijn gezien de officiële adreswijziging in het rijksregister).

Dat zij en Dhr. ……. geen enkele vorm van relatie hadden in 2016 en 2017 en elkaar enkel zagen inzake de kinderen.

Ze terug naar elkaar zijn toegegroeid en vanaf oktober 2018 gaat de relatie steeds beter.

In maart 2019 hebben zij de kinderen officieel ingelicht over hun nieuwe relatie, maar Dhr. ……. woont nog niet voortdurend bij Mevrouw …….

- De financiën worden apart geregeld, er is geen gemeenschappelijke rekening.

- Dhr. ……. haalt de kinderen soms af van school.

- Dhr. ……. brengt ……. naar zijn buitenschoolse activiteiten, waaronder het voetbal.

Som brengt hij ……. naar de chiro.

- Mevrouw …… reed voor juni 2019 sporadisch met de firmawagen van Dhr. …….. Sinds juni 2019 doet ze dit frequenter aangezien ze zelf geen auto meer heeft.

Dhr. ……. legt volgende verklaringen af:

- Hij laat optekenen dat hij mee instaat voor de opvoeding van ……. en ……,

ook al is zij niet zijn dochter.

- Dhr. …….. bevestigt dat hij opnieuw een relatie heeft met Mevrouw ……., maar

het niet de bedoeling is om continu bij elkaar te zijn.

- Dhr. …… zegt dat hij vaak bij Mevrouw ……..is omwille van haar gezondheidsproblemen.

- Dhr. …… bevestigt dat er in het verleden één gemeenschappelijke rekening was. Deze is stopgezet vanaf de feitelijke scheiding.

- Hij deelt meer dat hij zeker vier dagen per week bij Mevrouw …….. verblijft en er twee tot drie keer per week slaapt.

- Dhr. …… bevestigt dat hij de kinderen meestal van school afhaalt, hij …….. naar

de voetbal brengt en …….. af en toe naar de chiro.

- De kledij van Dhr. …….. wordt door Mevrouw …… gewassen en gestreken."

Verwerende partij meent op basis daarvan over voldoende elementen te beschikken om aan te nemen dat verzoekster samenwoont en een feitelijk gezin vormt met de heer …… en dit vanaf 1 april 2019.

Om die reden zou er rekening dienen te worden gehouden met het inkomen van beiden. Aangezien hun gezamenlijk inkomen in de categorie 'midden' valt, dienen de toegekende sociale toeslagen voor de periode van 1 april 2019 tot en met 30 april 2021 te worden teruggevorderd, evenals de eenmalige COVID-19-toeslag en de selectieve participatietoeslagen voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021.

In casu stelt de Geschillencommissie het volgende vast:

- Het waterverbruik van verzoekster is zeer hoog voor een domicilie met één volwassenen en twee kinderen, waarbij er een duidelijke stijging in het verbruik waarneembaar is bij de opmeting in juni 2019 (207 verbruik per m³ over de periode van één jaar) tegenover de opmeting in de vorige jaren (178; 142; 164 en 165);
- Uit de controle van de ANPR-camera's blijkt dat de wagen van de heer ……. in de periode van 18/03/2019 tot 16/06/2019 meestal 3 tot 4 keer per week …… binnenkomt en/of verlaat;
- Uit de bankgegevens van de heer ……. blijkt dat er aanzienlijk meer geldafhalingen en betalingen in …….. zijn dan in andere gemeenten.
- Uit de huiszoeking is gebleken dat er heel wat kledij en schoeisel, evenals verzorgingsproducten van de heer ……. aanwezig zijn in de woning van de verzoekster.
- In de verhoren wordt door beide betrokkenen aangegeven dat de heer ……. vanaf april 2019 effectief 3 à vier keer per week bij verzoekster blijft overnachten, en dat hij eigenlijk meer daar is dan op zijn officiële adres. Er wordt ook benadrukt dat hij haar helpt gelet op haar reuma (hij haalt de kinderen af van school, brengt hen naar hun hobby's, …) en voedt ook …….. (de dochter van verzoekster uit een vroegere relatie) mee op. Verzoekster zou dan weer instaan voor het wassen en het strijken van de kleren van de heer ……. die in haar woning aanwezig zijn.

Op basis van de diverse beschikbare elementen zoals supra ook door de verwerende partij aangehaald en welke onder meer blijken uit de verhoren van de betrokkenen door de politie, meent de Geschillencommissie te kunnen vaststellen dat er wel degelijk sprake is van feitelijke gezinsvorming in de zin van de kinderbijslagregelgeving.

Hoewel betrokkenen allebei benadrukken dat de heer ……. niet continu bij verzoekster verblijft, maar dat dit slechts 3 à 4 dagen per week zou zijn, gaat het in het kader van de Groeipakketreglementering om de begrippen 'feitelijk gezin', 'leefeenheid', 'het vormen van een huishouden'. Het gaat niet over de intensiteit van de amoureuze relatie of de mate waarin zij zichzelf beschouwen als een koppel, waarop de verzoekster alludeert in haar verzoekschrift.

Er lijkt in casu wel degelijk sprake te zijn van samenwoning op duurzame en regelmatige basis waarbij de wetgeving geenszins vereist dat de samenwoning volledig of dagelijks is. Beiden geven

overigens ook aan dat de heer ……meer bij verzoekster is dan op zijn officiële domicilieadres (bij zijn vader). Het feit dat er ook spullen van de heer ……. bij zijn vader zouden liggen, neemt niet weg dat er toch feitelijke gezinsvorming mogelijk is met verzoekster. Indien de betrokkenen regelmatig bij elkaar verblijven (ook 's nachts) en elkaar bijstaan wanneer nodig, verplaatsingen samen regelen, … zullen zij logischerwijze ook samen maaltijden bereiden, de kosten van boodschappen delen, afwassen, de keuken opruimen, verzoekster doet de was en de strijk van de heer ……., … wat wijst op een gemeenschappelijk huishouden regelen en (minstens beperkte) gezamenlijke financiën. Er is hiertoe geen volledige samenvoeging van financiën of het voorhanden zijn van een gezamenlijke rekening vereist.

Daarbij kan verwezen worden naar de volgende (weliswaar daterend van voor de invoering van het Groeipakketdecreet, maar nog steeds) relevante rechtspraak, waaruit blijkt dat ook een bijdrage op een andere manier dan louter financieel kan leiden tot het bestaan van een feitelijk gezin.

Het Hof van Cassatie heeft destijds, in een arrest van 18 februari 2008[3], geoordeeld dat tot het bestaan van een feitelijk gezin kan besloten worden, indien de gezinskwesties in onderling akkoord en volledig of ten minste hoofdzakelijk geregeld worden door het samenvoegen, al is het maar gedeeltelijk, van hun respectieve financiële en andere middelen. Dat een van de samenwonenden geen inkomsten heeft, sluit het bestaan van een feitelijk gezin niet uit.
In zijn latere rechtspraak preciseert het Hof in zijn arrest van 9 oktober 2017[4] dat vereist is, maar niet volstaat, dat twee of meer personen een economisch-financieel voordeel behalen door een woning te delen. Daarvoor is namelijk ook vereist dat zij taken, activiteiten en andere huishoudelijke aangelegenheden verrichten en daarvoor eventueel financiële middelen inbrengen. Voorbeelden van huishoudelijke aangelegenheden zijn het onderhoud van de woonst, de inrichting ervan, de was, de boodschappen, of het bereiden en nuttigen van de maaltijden.
Het voormelde cassatiearrest van 9 oktober 2017 legde dus de nadruk op de hoofzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden. Het Hof vermeldt daarvoor veel feitelijke elementen die bij de beoordeling meespelen.
Concreet veronderstelt de hoofdzakelijkheid van het gemeenschappelijke huishouden het samen vervullen van bepaalde huishoudelijke taken. Er moet niet enkel met dergelijke financiële aangelegenheden rekening worden gehouden, want écht samenwonen betekent ook dat verschillende huishoudelijke taken, onderhoud van de ruimtes, de was, het bereiden van maaltijden, enz. gezamenlijk worden uitgevoerd.
Het Hof heeft deze zienswijze nadien nog eens bekrachtigd in twee latere arresten van 22 januari 2018[5].
Daarnaast blijkt ook dat de heer …… de kinderen regelmatig van school gaat halen en hen naar de hobby's brengt en geven beiden aan dat de heer …. verzoekster bijstaat en bijspringt in het huishouden wanneer dat voor haar moeilijk is, gelet op haar medische toestand. Er is dus in elk geval sprake van het regelen van een huishouden op een ondersteunende manier.

Ten slotte dient te worden opgemerkt dat betrokkenen nog steeds gehuwd zijn. Hoewel het nog niet duidelijk is wat de toekomst hen zal brengen, kan daaruit ook wel een zekere hulpplicht tussen beiden worden vermoed, wat overigens uitdrukkelijk bevestigd wordt in de verhoren van beiden.

Samengevat kan er worden gesteld dat veel van de elementen van de feitelijke gezinsvorming uitdrukkelijk door beide betrokkenen zelf verklaard worden, waarbij zij ook zelf aangeven dat dit de feitelijke situatie is vanaf april 2019 (zijnde de datum vanaf wanneer de uitbetalingsactor terugvordert). Als voorbeelden kunnen worden aangehaald dat vanaf april 2019: de heer …… 3 à 4 keer per week bij verzoekster blijft slapen; de heer …….. de kinderen afhaalt van school; de heer

[3] Cass. 18 februari 2008, AR nr. S.07.0041.F
[4] Cass.9 oktober 2017, AR nr. 16.0084.N.
[5] Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0039.F; Cass. 22 januari 2018, nr. S.17.0024.F.

…… de kinderen naar hun hobby's brengt; er heel wat spullen (waaronder kledij en schoenen) van de heer ……. aanwezig zijn bij verzoekster terwijl er na hun breuk aanvankelijk niets meer van hem aanwezig was; de heer ……. bijspringt wanneer het voor verzoekster te moeilijk is gelet op haar medische toestand, verzoekster doet de was en de strijk van de heer …….., …

De Geschillencommissie merkt daarbij voor de volledigheid ook nog op dat de seponering door het Arbeidsauditoraat een beoordeling is inzake het hoofdzakelijk verblijf van een persoon, maar dat dat niet noodzakelijk betekent dat er geen sprake zou kunnen zijn van feitelijke gezinsvorming in het kader van de kinderbijslagreglementering.

6. **Beslissing**:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (*BS* 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk en **ongegrond** is in die zin dat er wel degelijk sprake is van feitelijke gezinsvorming met de heer …….. Er dient dus voor de toekenning van de sociale toeslag, de eenmalige COVID-19-toeslag en de selectieve participatietoeslagen voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 rekening te worden gehouden met het inkomen van zowel verzoekster als met het inkomen van de heer …….. Verwerende partij is bijgevolg terecht overgegaan tot de terugvordering van hogergenoemde toeslagen.

Aldus uitgesproken te Brussel op **10 september 2021**;

De commissie was samengesteld uit :

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Rita Louwagie (Infino).

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te ……..

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter | De secretaris

H. Verlinden | M. Serlippens

Door toepassing van het Decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wijzigt vanaf 18 april 2019 de naam van 'Kind en Gezin' in 'Opgroeien regie'.

De taken en opdrachten van het agentschap Kind en Gezin worden integraal overgenomen.

Vanaf de inwerkingtreding van het vermelde decreet van 1 maart 2019 wordt op alle officiële documenten de benaming 'Opgroeien regie' gebruikt.

De benaming Kind en Gezin wordt nog behouden in communicatie naar de ouders en voorzieningen om de herkenbaarheid en continuïteit van de dienstverlening te behouden.